

d. 10.7.2013
Anne Kristine Høj
Lene Kjærsgaard

Beregning af pensionsformuer og effektive pensionsformuer

I Dansk Økonomi, forår 2013 anvendes effektive pensionsformuer. Den effektive pensionsformue er et udtryk for strømmen af indkomster en person kan forvente at få i al fremtid samt den nutidige frie formue. Indkomsterne er udbetalinger af private og offentlige pensioner fratrukket skat. Indkomsterne medtages frem til det 120. år, men er tilbagediskonteret med renten og dødeligheden. Når der diskonteres med dødeligheden tages der højde for, at jo længere ude i fremtiden en indkomst forventes at blive udbetalt, jo lavere sandsynlighed er der for, at en person vil opleve faktisk at få indkomsten på grund af risikoen for, at personen dør inden, den bliver udbetalt. Overlevelsessandsynligheden stammer fra DREAM-modellen.

Formlen kan skrives på følgende måde:

$$Eff. formue_{alder} = \sum_{t=alder+1}^{120} (pu_t + io_t + w_t) \times (1 - \tau_{skat}) \times l_t \times [1 + r]^{-(t-alder)} + \Gamma_{alder},$$

hvor pu_t er pensionsudbetalingen, w_t er arbejdsindkomsten og oi_t er offentlige indkomstoverførsler ved en given alder t . Der betales skat af alt indkomst, hvor τ_{skat} er indkomstskatten. l_t er sandsynligheden for, at overleve et år ved en given alder t . Indkomsterne tilbagediskonteres med r på 4,0375 pct. Γ_{alder} er den initiale formue. $alder$ er den initiale alder, dvs. et år før den mulige tilbagetrækning.

De effektive pensionsformuer afhænger af tilbagetrækningsalderen, dels fordi nogle offentlige indkomstoverførelser afhænger af tilbagetrækningsalderen (f.eks. efterløn), og dels fordi der sker modregning i de offentlige indkomstoverførsler af de opsparingsbaserede pensionsindkomster (f.eks. i efterløn, boligydelse og pensionstillæg).

Der anvendes effektive formuer til to forskellige formål. For det første er der beregnet effektive formuer for årgang 1942, der anvendes i forbindelse med estimation af tilbage-trækningsadfærden. For det andet er der beregnet effektive formuer for fremtidige år-gange (1969 og 1981), der anvendes i forbindelse med fremskrivningen af de ældres arbejdsudbud.

Den grundlæggende beregningsmetode er den samme ved beregning af effektive formu-er i de to anvendelser. I notatet beskrives derfor først beregningsmetoden for årgang 1942 og dernæst beskrives beregningen af de fremtidige pensionsformuer, løn og for-muer, samt forskellene på beregningen af de offentlige indkomster for årgang 1942 og de fremtidig. Alle beløb i notatet er angivet i 2013-niveau, hvis ikke andet er angivet.

1. Effektive formuer for årgang 1942

De effektive formuer består af løn, initial formue, udbetalinger fra pensionsopsparing og offentlige indkomster, hvor der betales skat af alle indkomster.

Pensionsopsparing

I beregningen er der anvendt oplysninger om pensionsrettigheder fra styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering. Oplysningerne er indberetninger til skattevæsnet om livrenter, ratepension og kapitalpension for personer på 59½ års. Livrenten er oplyst som det årlige pensionstilsagn ved 60 år, og rate- og kapitalpension er oplysninger om det indestående beløb. Datasættet starter med oplysninger fra 2001, hvilket vil sige, at den første årgang vi har oplysninger om, er personer født i 1942.

Vi beregner pensionsformuer for alle pensionsaldrer i intervallet 60 til 67 år, uanset per-sonens faktiske pensionsalder. Derfor fremskrives de opgjorte pensionsformuer med indbetalingerne til pensioner fra den faktiske tilbagetrækningsalder til 67 år. Frem til den faktiske pensionsalder lægges de faktiske pensionsindbetalinger til. Fra den faktiske tilbagetrækningsalder til 67 år beregnes et fiktiv indbetalingsbidrag. Det fiktive indbeta-lingsbidrag er fundet ud fra en beregnede andel, der betales ind til pension, af den be-regnede løn. Den beregnede andel, der betales ind til pension, er fundet ud fra indbeta-lingsbidragets andel af lønindkomsten som 57, 58 og 59-årige for hver type pension. Nedenfor er det beskrevet, hvor den beregnede løn er fundet.

Livrentepension

Opsparingen i livrentepensionen omregnes til en udbetaling. For en udbetaling som 60-årig anvendes følgende formel:

$$\underbrace{u_{60}}_{\substack{\text{udbetaling i} \\ \text{faste priser}}} = W_{59} / \underbrace{\sum_{t=60}^{119} l_t \times \left[\frac{1 + r(1 - \tau_{pal})}{1 + \pi} \right]^{-(t-59)}}_{\text{diskontering}},$$

hvor W_{59} er livrentetilsagnet, l_t er sandsynligheden at overleve et år ved en given alder t . π er løninflationen, som antages at være væksten-prisinflationen = $(1+0,015) \cdot (1+0,0175) - 1 = 3,28$ pct. τ_{pal} er PAL-skatten på 15 pct.

Kapitalpension

Det antages, at opsparet kapitalpension udbetales som en sum, når vedkommende trækker sig tilbage, og at den i perioden forrentes med 4,75 pct. p.a. minus PAL-skat, dvs. $(1-0,15) \cdot 4,75$ pct. = $(1 - \tau_{pal}) \cdot r$.

Ratepensionen

Ratepensionen antages udbetalt over 10 år. Det antages, at værdien, der efterlades, ikke har en værdi for arveladeren. Frem til udbetalingen forrentes ratepensionen med den nominelle rente efter skat: $(1-0,15) \cdot 4,75$ pct.

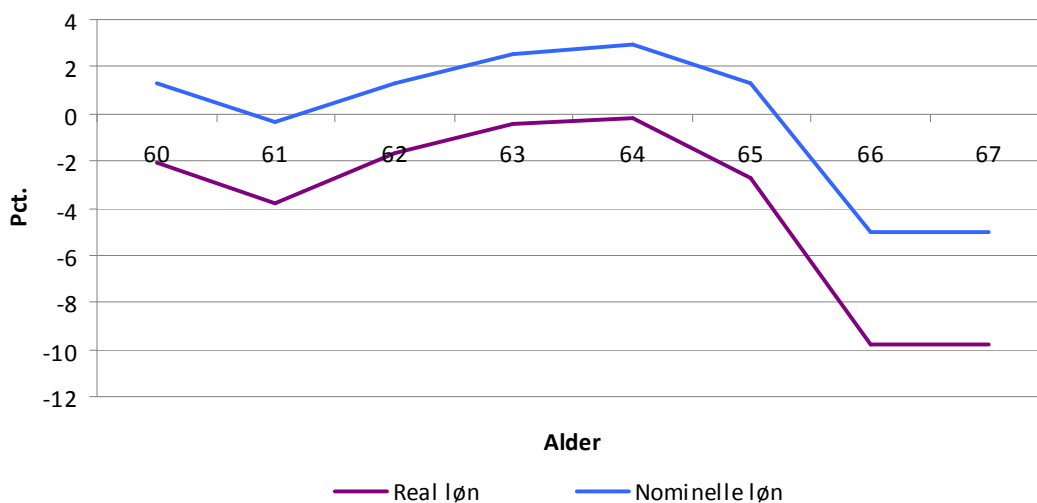
ATP

Udbetalingen starter, når personen fylder 65 år. Størrelsen af ATP udbetalingen er hentet i ATP registret for hver enkel person. I beregningerne er ikke medtaget, at efterladte børn og ægtefælle får udbetalt 50.000 kr., hvis personen dør før pensionstidspunktet.

Løn

Vi observerer lønnen inden den faktiske tilbagetrækningsalder. For at kunne beregne de effektive formuer for senere tilbagetrækningsaldrer, fremskrives lønnen med udviklingen i lønnen for de personer, som stadig er på arbejdsmarkedet. Det vil sige, at lønnen for en person, som faktisk trækker sig tilbage som 60-årig, vil fremskrives med lønudviklingen for de personer, som stadig er på arbejdsmarked som 60-årig. Den beregnede løn fremskrives med udviklingen vist i figur 1.

Figur 1. Den anvendte reale og nominelle lønudvikling for årgang 1942

Initial formue

I den effektive formue indgår den initiale formue, som er nettoformuen inkl. friværdien i boligen.

Offentlige indkomstoverførsler

For at beregne den enkeltes effektive pensionsformue skal medregnes, hvor meget vedkommende kan modtage i offentlige indkomstoverførsler. Størrelsen af de offentlige indkomstoverførsler afhænger af opsparingen i private pensionsordninger, anden indkomst, ægtefællens indkomst samt likvid formue. De indkomstoverførsler, der sker modregning i, er dels efterløn og boligsikring frem til man fylder 65 år og overgår til folkepension, og dels folkepensionens tillægssydelsler, ældrecheck og boligydelse fra folkepensionsalderen.

Før de 65 år har man mulighed for at modtage efterløn og boligsikring, hvilket er medtaget i beregningerne. Når man fylder 65 år og går på folkepension, kan man udover grundbeløbet også modtage et pensionstillæg, ældrecheck, boligydelse, helbredstillæg, varme tillæg, personlige tillæg og rabat på TV-licens. Boligyldelse og alle offentlige indkomstoverførsler ud over folkepensionens grundbeløb er alle indkomstafhængige. For alle personer udregnes, hvor meget de kan få i offentlige ydelser givet deres pensionsopsparing, boligform og anden formue.

Efterløn

Det antages, at alle i årgang 1942, der indbetaler til efterløn, opfylder medlemsanciennitetskravet for at gå på efterløn, når de fylder 60 år, og at de opfylder 2-års reglen, når de fylder 62 år. Hvis personen går på efterløn som 60-årig, er efterlønsydelsen 91 pct. af dagpengesatsen, hvis personen ikke har en pensionsopsparing, der indebærer modregning i efterlønnen. Hvis man opfylder 2-års reglen får man 100 pct. af dagpengesatsen i hele efterlønsperioden. Alle personer antages at være fuldtidsforsikret. Nedenfor er beskrevet, hvordan reglerne for modregning er indarbejdet.

Det antages, at en person, der vælger at gå på efterløn som 60-årig, sideløbende får udbetalt ydelser fra eventuelle private pensionsordninger. Der sker modregning i efterlønnen i hele den periode efter følgende regler:

Udbetalte pensioner:

- 1) Kapitalpension indgår med 5 pct. af den opgjorte samlede værdi ved det 60. år. Modregningen i den udbetalte efterløn er 60 pct. af det beregnede beløb.
- 2) For ratepension skelnes mellem ordninger, der er led i en ansættelse og private ordninger. Udbetalingerne af privat ratepension indgår med 5 pct. af den opgjorte samlede værdi ved 60. år, hvor modregningen er 60 pct. af det beregnede beløb. Udbetalingerne af ratepension oprettet i forbindelse med et ansættelsesforhold modregnes med 50 pct.
- 3) For livrenter antages, at pensionen er oprettet som led i en ansættelse. Pensionen modregnes med 50 pct. af det udbetalte beløb.
- 4) Der er et samlet bundfradrag på 14.200 kr., inden der sker modregning for kapitalpension, private rate- og livrentepensioner. Der er dog ikke et bundfradrag for ratepension og livrenter, der er tegnet i forbindelse med en ansættelse.

Udskyder personen tilbagetrækningen til det fyldte 62. år, antages det, at udbetalingen af livrenten og ratepensionen, der er led i ansættelsen, udskydes til folkepensionsalderen for at undgå modregning i efterlønnen. Udbetalingen af kapitalpension og de private ordninger påbegyndes fra tilbagetrækningstidspunktet. Der er ingen modregning ved disse pensioner.

Der antages i beregningen, at personen ikke har en arbejdsindkomst ved siden af efterløn.

Skattefri præmie

Hvis en person fortsætter med at arbejde efter, at de er fyldt 62 år, optjener de en skattefri præmie, som udgør 12.293 kr. for hver kvartal personen arbejder 481 timer som fuldtidsforsikret. Der kan maksimalt optjenes 147.516 kr. som fuldtidsforsikret.

Boligsikring

Boligsikring beregnes for lejere, hvor ingen i husholdningen er folkepensionist, ud fra de gældende regler. Partneren defineres som folkepensionist ud fra de observerede forhold, hvis det kan observeres i data, ellers som 67-årige. Hvis der er oplysninger i registerdata om, at husholdningen modtager boligstøtte, anvendes den faktiske husleje, men ellers beregnes en fiktiv husleje på baggrund af m², type af bolig og bopælskommune.

Huslejen, som indgår i beregningen (den korrigerede husleje), korrigeres for antallet af børn i husholdningen, boligens kvadratmeter og vedligeholdstillæg (antages at være delvis vedligeholdelse), samtidig tages der højde for, at der er en gældende maksimal husleje, som kan indgå i beregningerne. Husholdningens indkomst, som indgår i beregningen (den korrigeret indkomst), korrigeres for størrelsen af den likvide formue.

Boligsikringen kan udgøre op til 60 pct. af den korrigerede husleje for indkomster op til 133.500 kr. For indkomster over dette beløb fratrækkes 18 pct. af den del af husstandsindkomsten korrigerede for den likvide formue, som overstiger 133.500 kr. Modtageren skal altid selv betale mindst 22.500 kr. For husstande uden børn kan boligsikringen højst udgøre 15 pct. af huslejen. Loftet over boligsikringen er 39.516 kr.

Folkepension

Det antages, at alle over 65 år, der er gået på pension, modtager folkepensionens grundbeløb på 68.556 kr. Der antages, at personen ikke har en arbejdsindkomst ved siden af folkepensionen.

Pensionstillægget

Der beregnes pensionstillæg efter de gældende regler. I 2012 kunne pensionstillægget maksimalt udgøre 71.196 kr. for enlige og 34.416 kr. for gifte/samlevende. Tillægget nedsættes, når andre indtægter overstiger 64.300 kr. for enlige og 128.900 kr. for gifte/samlevende. Tillægget nedsættes med 30,9 pct. af beløbet over 64.300 kr. for enlige, 32 pct. af beløbet over 128.900 kr., for pensionister der er gifte/samlevende med en ikke-pensionist, og 16 pct. for pensionister gifte/samlevende med en pensionist. Pensionstillægget falder helt bort, når en enlig har en supplerende indtægt på 294.700 kr., gif-

te/samlevende med en ikke-pensionist har en supplerende indtægt på 236.400 kr., og gifte/samlevende med en pensionist har en supplerende indtægt på 344.200 kr. For en pensionist, der er gift/samlevende med en person, der ikke modtager folkepension, fradrages halvdelen af ægtefællens/samleverens indtægter op til 201.100 kr. Indtægt derover indgår fuldt ud i beregningen.

Opsat pension

Opsat pension blev indført i juli 2004. Reglerne for opsat pension indgår ikke, idet det antages, at 59-årige i 2001 ikke forudså indførelsen af disse regler.

Ældrecheck

Størrelsen af ældrechecken bestemmes ud fra den personlige tillægsprocent, men er maksimalt 11.200 kr. Tillægsprocenten afhænger af det supplerende indkomstgrundlag og bliver sat ned med 1 pct. point for hver gang, indtægten overstiger fradragsbeløbet med 458 kr. for enlige og med 923 kr. for gifte/samlevende. Den personlige tillægsprocent er 0, når indtægterne udover den offentlige pension overstiger 64.300 kr. for enlige og 128.900 kr. for ægtepar. Hvis den likvide formue overstiger 77.700 kr. er tillægsprocenten ligeledes 0.

Helbredstillæg, personlige tillæg, varmetillæg og rabat på TV-licens

Disse indgår ikke i beregninger.

Boligyldelse

Boligyldelsen beregnes for lejere, hvor en af personerne i husholdningen er folkepensionist. Partneren defineres som folkepensionist ud fra de faktiske forhold, hvis det kan observeres i data, ellers som 67-årige. Hvis der i registret er oplysninger om, at husholdningen modtager boligstøtte, anvendes den faktiske husleje, ellers beregnes en fiktiv husleje på baggrund af m², type af bolig og bopælskommune.

Huslejen, som indgår i beregningen korrigeres for antallet af børn i husholdningen, boligens kvadratmeter og vedligeholdstillæg, samt der tages højde for, at den gældende maksimale husleje, som kan indgå i beregningerne. Husholdningens indkomst, som indgår i beregningen, korrigeres for størrelsen af den likvide formue.

Boligyldelse udgør som hovedregel 75 pct. af boligudgiften med et tillæg på 6.100 kr. Herfra trækkes 22,5 pct. af den del af den korrigerede husstandsindkomst, som overstiger 144.300 kr. Hvis indtægten er mindre end 144.300 kr., er der ikke noget fradrag for

indtægten i boligydelsen. Modtageren skal altid selv betale et beløb svarende til 11 pct. af husstandsindkomsten, dog mindst 15.300 kr. Der kan maksimalt udbetales 42.720 kr. i boligydelse.

Fremtidig satser for offentlige ydelser

De angivne ydelser er til og med 2012 de faktiske satser, hvorefter de bliver fremskrevet med løninflationen på 3,28 pct. Det vil sige efter 2012 bliver de faktiske satser ikke anvendt, og de bliver ikke reguleret med satsreguleringen.

Indkomstgrundlag

Ved beregning af pensionstillæg og ældrecheck beregnes et supplerende indkomstgrundlag, når det skal fastlægges, hvor stor et pensionstillæg og eventuel ældrecheck pensionisten kan oppebære. I indkomstgrundlaget indgår personlig og evt. ægtefælless/samleverens indkomst ud over offentlig pension. Indkomsterne omfatter ægtefælless/sammenleverens arbejdsindkomst efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag samt egne og eventuel ægtefælle/samlevers, private pensionsindkomster. Egen arbejdsindkomst indgår ikke i det beregnede indkomstgrundlag, da det er antaget, at personer, der har trukket sig tilbage, ikke arbejder.

Likvid formue

Den likvide formue er kursværdien af nettoformuen som 59-årige ultimo året ekskl. bolig. Formuen antages at blive brugt over ti år.

Skat

Skattesystemet er indlagt efter de regler, der gjaldt på det gældende tidspunkt til og med 2004. Dvs. afskaffelsen af mellemskatten, forhøjelsen af beskæftigelsesfradraget, og fastfrysningen af topskattegrænsen og personfradraget, samt ændringerne på grænserne af hvor meget pensionsbidrag, som må trækkes fra i skat, er ikke medtaget i beregningerne. Dette skyldes, at det ikke er muligt at forudsige ændringerne, når man som 59-årige i 2001 står over for valget om, hvornår man skal trække sig tilbage.

Tilbagetrækningstidspunkt

Det er antaget, at en person har trukket sig fra arbejdsmarkedet den første dag i året, hvor nedenstående kriterier er opfyldt:

- Arbejdsindkomsten (defineret ved indkomstgrundlaget for arbejdsmarkedsbidraget) er under et grænsebeløb i to år. Grænsebeløbet for arbejdsindkomsten er sat til 90.000 kr. i 2001 og justeres i følgende år med inflation og vækst.
- En udbetaling af privat- og arbejdsmarkedspension i ét år på over folkepensionens grundbeløb.
- Modtager tilbagetrækningsrelaterede ydelser (folkepension, efterløn) i mindst 4 uger, ugerne behøver ikke at være sammenhængende, men ved et afbrud på over 26 uger nulstilles pensionsdatoen, da man så ikke anses for tilbagetrukket.
- For personer, som trækker sig tilbage efter de er fyldt 65 år, stilles der desuden det krav, at man i året efter pensionsåret ikke må have en arbejdsindkomst over 90.000 kr. i 2001-niveau. Hvis en folkepensionist har en indkomst over dette niveau, ændres tilbagetrækningsstidspunkt til det første efterfølgende år, hvor indkomsten er under 90.000 kr. i 2001-niveau. Har personen en indkomst over de 90.000 kr. i 2001-niveau i alle årene fra det 65. år, registreres der ingen tilbagetrækningsalder
- For årgang 1942 bliver den højeste tilbagetrækningsalder derved 67 år, da vi ikke har data for deres indkomst som 68-årige eller ældre

2. Fremskrivning af effektive formuer

Der beregnes effektive formuer for årgang 1981. Personer født i 1981 kan forventes at være berettiget til efterløn som 69-årige i 2050 og folkepension som 72-årige i 2053, og de kan dermed få deres pensionsopsparing udbetalt uden en afgift i 2048.¹

Til de effektive formuer skal pensionsformuerne, lønnen, og formuen fremskrives ud fra historisk data. Dette beskrives nedenfor for årgang 1981. Derudover beskrives, hvilke antagelser om offentlige indkomstoverførsler og skat, der adskiller sig fra dem, der er anvendt ved beregningerne af de effektive formuer for årgang 1942.

Pensionsopsparing

Pensionerne bliver fremskrevet for grupper opdelt på uddannelse og køn. Der er seks uddannelsesgrupper, uoplyst, ufaglært, faglært, KVU, MVU og LVU for hvert køn, dvs.

¹ I rapporten beregnes der også effektive formuer for årgang 1969. Fremskrivningsmetoden for pensionsopsparing, løn og formue minder meget om den beskrevne metode for årgang 1981, og det nævnes derfor ikke i dette notat. Yderligere information kan fås i notatet: "Fremskrivning af pensionsformuer og arbejdsindkomster".

i alt 12 grupper. Inde for hver gruppe beregnes percentilfordelingen af den samlede pensionsindbetaling.

Den samlede pensionsopsparing antages at være en livrentepension. Samlet pensionsindbetaling består af ATP, arbejdsmarkedspensioner, kapitalpension og løbende pensioner, hvor omkostningerne ved arbejdsmarkeds- og løbende pensioner antages at udgøre 15 pct. Der dannes percentiler 1-100 for den samlede indbetaling for hver alder-køn-uddannelses gruppe. Percentilerne dannes på baggrund af den gennemsnitlige samlede pensionsindbetaling i perioden 2007-2010, hvor gennemsnittet er taget over de år, hvor individet ikke er i uddannelse. Percentilerne dannes på baggrund af den samlede pensionsindbetaling. Der er således ikke tale om rigtige percentiler for delkomponenterne, f.eks. vil den person, der har median-indbetalingen ikke nødvendigvis også have median ATP indbetalingen.

Det antages, at hver gruppes opsparingsprofil for perioden 2011-2047 er identisk med pensionsindbetalingerne i 2007-2010 inden for hver percentil, og at folk bliver i den samme indbetalingspercentil inden for hver gruppe i perioden 2011-2047. Dette betyder, at en 25-årig kvindelig MVU'er, hvis arbejdsmarkedspensionsindbetaling ligger i 95-percentilen for sin gruppe i 2007-2010, vil som 26-årig spare op som en 26-årig kvindelig MVU'er i 95-percentilen i 2007-2010, og tilsvarende for de andre alderstrin. Indbetalingerne bliver summeret og forrentet frem til og med 2047. Antagelsen om identisk opsparingsprofil over livet inden for hver gruppe og percentil kan betyde, at andelen af personer med pensionsopsparinger i de lave og høje percentiler bliver overvurderet, og pensionsopsparinger i de midterste percentilerne bliver undervurderet

Overordnet set udregnes den fremskrevne pension for en person i en gruppe (baseret på uddannelse u , percentil p og køn k) som:

$$W_{66} = \underbrace{\sum_{i=SA}^{29} (1+r)^{29-i} * B_i(u, p, k)}_{\text{faktiske indbetalinger}} + \underbrace{\sum_{i=30}^{66} (1+n)^{i-30} (1+r)^{66-i} * B_i(u, p, k)}_{\text{fremtidige indbetalinger}},$$

hvor $B_i(u, p, k)$ er indbetalingen for den i -årige i gruppe (u, p, k) , og n og r er hhv. den nominelle opskrivning og rentesatsen. SA er alderen, hvor den første indbetaling falder.

Det antages, at uoplyst uddannelse, ufaglært og faglærte har deres første indbetaling som 23-årige, KVU og MVU'er som 25-årige, og LVU'er som 26-årige. Ved fremskrivning til 2048 vil folk være 29 år i 2010, og dermed 23 år i 2004. Der anvendes hi-

storiske pensionsindbetalinger for perioden 2004-2010, dvs. fra den første indbetaling falder til personen er 29 år. Indbetalingerne forrentes med 4,02325 pct. $(=(1-0,153)*4,75)$ pr anno, hvor 0,153 er PAL-skatten.

For de fremtidige indbetalinger er der taget højde for, at data er i forskellige prisniveauer ved at fremskrive indbetalingerne nominelt. Den nominelle vækst er sat til 3,28 $(=1,0175*1,015-1)$ pct. om året. Det antages, at de fremtidige indbetalinger for personer fra 60 til 67 år vil være lig med pensionsindbetalingen som 59-årig.

Pensionsudbetaling

Opsparingen omregnes til en livrenteudbetaling. For en udbetaling som 67-årig anvendes følgende formel:

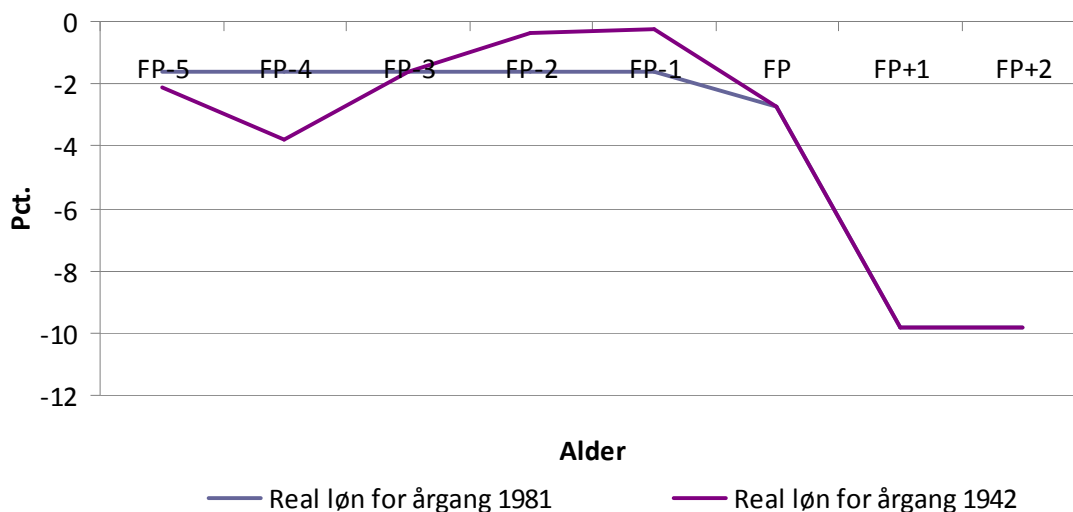
$$\underbrace{u_{67}}_{\substack{\text{udbetaling i} \\ \text{faste priser}}} = W_{66} / \underbrace{\sum_{t=67}^{119} l_t \times \left[\frac{1+r(1-\tau_{pal})}{1+\pi} \right]^{-(t-66)}}_{\text{diskontering}},$$

hvor W_{66} er opsparingen som 66-årige, l_t er den forventede sandsynlighed for at overleve et år ved en given alder t . π er løninflationen, som antages at være væksten-prisinflationen $= (1+0,015) \cdot (1+0,0175) - 1 = 3,28$ pct. τ_{pal} er PAL-skatten på 15,3 pct.

Løn

Arbejdsindkomsten er fundet ud fra den faktiske arbejdsindkomst som 59-årige i 2010. For hver percentil tilknyttes arbejdsindkomsten for den person med det laveste pensionsbidrag inden for hver percentil. I udgangspunktet er det indkomsten i 2010, men hvis personen ingen indkomst har i 2010 anvendes arbejdsindkomsten for det seneste år i perioden 2005-2010, hvor personen har en positiv arbejdsindkomst. Personer uden arbejdsindkomst i 2005-2010 er frasorteret i data. Arbejdsindkomsten er fremskrevet nominelt med 3,28 pct. for hvert år frem til 2047. Den reale løn udvikles tilsvarende som for årgang 1942 dog med små korrektioner, jf. figur 2.

Figur 2. Den anvendte reale lønudvikling for årgang 1942 og 1981

Note: FP er folkepensionsalderen, som for årgang 1942 er 65 år og for årgang 1981 er 72 år. FP-5 er 5 år før folkepensionsalderen.

Initial formue

Den relative formue findes ved at beregne den finansielle formue og boligformuen ift. disponibel indkomst for de 55-59-årige i 2004. År 2004 er valgt, fordi det er et konjunkturmæssigt neutralt år. Derefter findes medianen af andelene i en given percentil (beregnet på baggrund af samlet pensionsindbetaling i året) køn og uddannelsesgruppe. Medianen for de 55-59-årige anvendes for at undgå ekstreme observationer, og da formuerne desuden antages at være nogenlunde konstante for normale individer. Formuerne beregnes for personer i arbejdsstyrken i 2004, hvor personer med negative opsparingsandele og opsparingsandele > 1 er fjernet. Derudover fjernes de 5 pct. højeste opsparingsandele. Andelene tilknyttes de fremskrevne pensionsformuer for hver gruppe og percentil.

Offentlige indkomstoverførsler

- Efterlønsreglerne indebærer, at personer, der er berettiget til efterløn kan få efterløn i tre år
- Modregning af efterløn:
 - 5 pct. af den opgjorte depotværdi umiddelbart før den tidligste efterlønsalder modregnes med 80 pct. for private kapital- og ratepensioner samt arbejdsmarkedsorganiserede kapitalpensioner
 - 64 pct. af det årlige forventede udbetalte beløb fra arbejdsmarkedsorganiserede ratepension samt arbejdsmarkedsorganiserede og private livsvarige livrenter
- Ældrechecken forhøjes med 4.500 kr. pr. år og pensionstillægget forhøjes med 375 kr. pr. år i 2015 og 750 kr. pr. år fra 2016 som følge af Skattereformen i 2012
- Hvis personen trækker sig senere tilbage end folkepensionsalderen år, medtages opsat pension efter de gældende satser. Personer med opsat pension, får folkepensionens grundbeløb, tillæg og ATP-udbetaling forhøjet med antallet måneder, den er opsat, divideret med middellevetiden ved tilbagetrækningstidspunktet
- Huslejen er antaget at være 55.000 kr. for 78 m² med delvist vedligeholdelse. Andelen af lejere og ejere udgør det samme forhold som i 2009
- Den antaget at alle personer er enlige, så ægtefællens indkomst og formue indgår ikke i beregningerne

Skat

- Skattereglerne svarer til de senest vedtagne skatteregler